

Izobraževanje prilagoditi širšim oblikam

Idejno delo v organizacijah Zveze komunistov je v zadnjih letih mnogo prispevalo k boljšemu delu komunistov. To dejstvo in dosedanje izkušnje ideološkega dela zahtevajo nadaljnji razvoj oblik in metod politično ideološkega dela.

Zato tudi program dela organizacij Zveze komunistov v celjskem okraju za letošnje leto, katerega so sprejeli pred dnevi na seji okrajnega komiteja ZKS, predvideva, da morajo biti organizacije ZK tudi v bodoče iniciator ideološko-političnega dela. Komunisti morajo razviti široko idejno-politično dejavnost v organizacijah SZDL, LMS, sindikatov in drugih množičnih organizacijah in društvih. Programi ideološkega dela morajo biti povezani z obravnavanjem aktualnih vprašanj našega časa in organizacijsko brezhibno izvedeni.

Kljub dosedanjim bogatim izkušnjam pri ideološkem izobraževanju so nekatere osnovne organizacije ZK podcenjevale ali celo zanemarjale skrb za idejni dvig kadrov. Povsod si tudi niso enako prizadevali za razvoj delavskih univerz in za napredek v kulturnem življenju, čeprav že statut ZKJ poudarja dolžnost komunistov, da se usposablja za politično delo.

Prav zaradi tega letošnji program odločno narekuje, da morajo osnovne organizacije, kjer je doslej študij bil pomanjkljiv ali zgolj formalen, popraviti svoj odnos do ideološkega izobraževanja. Težišče ideološkega dela mora biti letos v proučevanju naše socialistične politike na vasi. Pri študiju morajo organizacije teoretične osnove prilagoditi na konkretno obravnavanje nalog v kmetijstvu svojega kraja ali komun. Zato mora biti na vasi k problemom kmetijstva usmerjeno vse ideološko in politično delo ne samo komunistov, temveč tudi vseh drugih organizacij.

V mestih in industrijskih naseljih pa bodo komunisti v okviru svojih političnih nalog teoretično dovolj poglobljeno obravnavali tudi druga vprašanja, predvsem razvoj stanovaljskih skupnosti, naloge v gospodarstvu in podobno.

Zopet zbor iz Varaždina

Znani mladinski pevski zbor srednje Glasbene šole iz Varaždina je vsem Celjanom v najlepšem spominu še od lanskega koncerta. Pa ne samo Celjani — tudi Varaždinci imajo prelepe spomine na Celje in Celjane.

Tudi letos smo povabili te priljubljene pevce. Koncentrirali bodo v Celju in Storah in sicer 16. in 17. marca. Tokrat bo poleg mladinskega zbora nastopil tudi tamburaški orkester Pivovarne iz Zagreba, ki je najboljši orkester Hrvatske. Spremljal bo mladinski zbor.

Program koncerta obsega predvsem hrvatsko narodno glasbo. Kakor lani, bodo Varaždinci tudi letos naši gostje. Pričakujemo, da jih bodo Celjani sprejeli tako gostoljubno kot lani.

J. V.

Črnski vokalni jazz-trio Peters-sisters v Celju

V sredo, 16. marca bomo imeli v Celju priložnost slišati svetovno znani črnski vokalni jazz-trio PETERS SISTERS. To izredno gostovanje je pod izredno težkimi pogoji pripravilo Opleševalno in turistično društvo s posebno željo, da omogoči Celjanom spoznanje to svetovno znano in visoko kvaliteto vokalno skupino. Sestre Peters pojejo in plešejo, čeprav tehtajo vse tri skupaj okoli 400 kg. Njihove melodije se vrsto od črnskih duhovnih pesni, do bluesa pa sodobnih jazz melodij. Poleg treh sester bo nastopil znani pariski komik in pevec André Gely, pri klavirju pa bo črnski pianist Martin poleg ritmične spremljave.

Predstavi bosta v sredo, 16. tega meseca ob 18. in 20.15 uri v veliki dvorani kina Union, kjer bo tudi predprodaja vstopnic od sobote 12. tega meseca dalje vsako dopoldne. Cena vstopnice je nekoliko višja, kakor običajno (od 250 dinarjev navzgor), kar pa je zaradi izrednih stroškov razumljivo.

Ker se bo izobraževalno delo letos razvijalo v novih, širših oblikah, se bodo osnovne organizacije ZK razbremenile dosedanjih oblik študija. Zato pa bodo okrepile politično delo in obravnavale druga aktualna vprašanja, še prav posebej naloge v gospodarski graditvi, poglobljanje socialistične demokracije, naloge, ki so jih nakazali plenumi CK ZKJ in SZDLJ.

Politične organizacije in šole bodo morale posvetiti političnemu izobraževanju mladine še posebno skrb. Novo ustanovljeni marksistični krožek na gimnaziji bo v povezavi z učiteljskim in ekonomsko srednjo šolo v Celju uresničil širok program ideološkega dela. Komunisti na vseh šolah se morajo zalagati za nadaljnjo reorganizacijo in vsebinsko reformo študija ter za uresničevanje načel naše prosvetne in kulturne politike.

Iz teh osrednjih nalog, ki jih predvideva letošnji program, pa iz-

hajajo določene operativne naloge. Naj navedemo le tri pogloblitve.

V industrijskih podjetjih moramo doseči, da bodo izobraževalni centri enako skrbeli za idejno-politično izobražbo članov kolektiva kot za njihovo strokovno rast. Stališče, da je treba vso pozornost posvetiti le strokovnemu izobraževanju, nikakor ni utemeljeno.

Delavskim univerzam je treba zagotoviti nemoteno delovanje v materialnem in organizacijskem pogledu. Nikakor ne smemo dopuščati, da bi ta pomembna ustanova postala komercialna ustanova, ampak mora biti prvenstveno vzgojno-izobraževalna ustanova za odrasle.

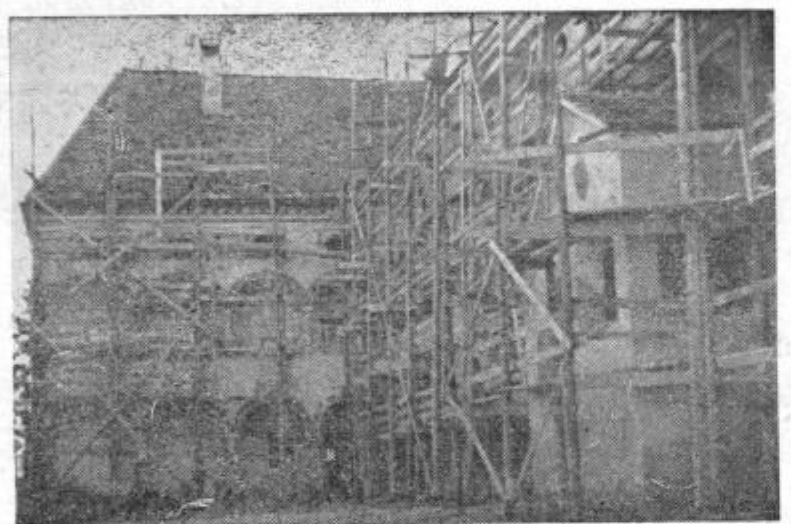
Razen tega bo treba še nadalje razvijati sistem večernih političnih šol, jih utrjevati in skrbeti za kvaliteto študija. Pri knjižnicah pa bo potrebno ustanoviti posebne oddelke z marksistično literaturo.

-ma-

Celjska mestna grofija

Na zadnji seji Sveta za prosveto in kulturo OLO Celje je bilo znova na dnevnem redu vprašanje celjske mestne grofije. Temu kulturnemu spomeniku bi bilo treba zagotoviti več kakor samo perspektivno reševanje. Zidarski odri, s katerimi so grofijo »opasali« v drugi polovici lanskega leta, so še vedno tu — če-

prav je res, da je zima onemogočila dela na fasadi — in tako lahko upamo, da letos izvrševalci del vendarle ne bodo povzročili kakšnih nepotrebnih zastojev. Finančni proračun je sicer minimalen, je pa večji od lanskega in bi ga z večjo aktivizacijo gradbenih sil brez dvoma s pridom izkoristili.

Občinska pevška revija v Laškem

Priprave za mladinski pevski festival v Celju potekajo po vsej Sloveniji zelo intenzivno in z vso vnemo. Na posvetovanju predsednikov okrajnih pevskih komisij, ki se je udeležil tudi glavni tajnik festivala Jurče Vreže, je bilo pregledano dosedaj izvršeno delo. Ljubljanski okraj bo prinesel 24 občinskih revij, na katerih bo nastopalo 172 mladinskih zborov in 23 instrumentalnih skupin s preko 8.000 pevci. Okrajno revijo, na kateri bodo izbrali 3 najboljše zborove skupine A in B bo 7. in 8. maja, v Kranju deluje 32 pevskih zborov z okrog 2.000 pevci. Okrajno revijo bodo pripravili 14. aprila, v Mariboru že tretje leto prirejajo okrajne revije mladinskih zborov. Za letošnje pripravljajo okrajno revijo 16. in 17. aprila v Mariboru, na kateri bo nastopilo 10 zborov mladincev in 12 najboljših mladinskih zborov. Letos so se razgibali tudi v okrajih Koper in Nova Gorica. Okrajna revija v Kopru, kjer nastopajo tudi manjšinski zbori, bo 24. aprila, v Novi Gorici pa 22. aprila. Tudi Pomurje je od leta 1947 prirejalo okrajne revije in jo bo priredilo tudi letos. Datum še ni določen. Le Novo mesto še ni zmoglo postaviti dobre organizacije.

Celjski okraj ima že tradicijo in mnogo izkušenj v tem pogledu. Tudi pri nas bodo občinske revije in to: 13. marca v Laškem, 27. marca v Šmarju, Sošanju in

Slov. Konjicah, 23. aprila pa v Celju in Zalcu.

Nedeljska revija mladinskih zborov v Laškem bo povezana s praznovanjem praznika žena. Nastopili bodo zbori iz Rečice, Sedraža, Rimskih Toplic, Crha in iz Laškega ter tamburaški zbor iz Sedraža. Gotovo bo to za Laško velik praznik in se bodo vsi potrudili, da tudi mladi pevci odnesejo najlepše vtise in spomine s te pevске revije.

J. V.

Konjiška prosvetna društva

Pred dnevi je bil v Konjicah občni zbor občinskega sveta Svobode in prosvetnih društev, na katerem so pregledali in ocenili lanskega delo društev.

Predsednik občinskega sveta Svobode in prosvetnih društev Stane Čas je zelo kritično in objektivno ocenil celotno delo društev. Poudaril je, da kljub velikim in odgovornim nalogam le še ni vedno in povsod dovolj razumevanja za kulturno prosvetno dejavnost. To dokazujejo med drugim tudi nekatere prireditve v večjih krajih, ki so razmeroma slabo obiskane. Prav tako je v nekaterih bolj odročnih krajih težko prodreti z novimi knjigami, ki jih sicer knjižnice nabavijo, toda ni bralcev.

Številne razprave so jasno pokazale, kaj vse so v preteklem letu naredili igralci dramskih društev, pevci, godbeniki in drugi, vendar niso pokazale tudi, kaj vse so morali vsi tisti, ki so delali, žrtvovati, da so lahko stopili na odru pred gledalce in jim pokazali kaj zmorejo. Nastopali so tudi izven domačega kraja.

Zastopniki iz Loč so poročali, da imajo razen s prevozom na gostovanja težave tudi z igralci, ki so zaposleni v krajih izven Loč, in jih je težko dobiti na skupne vaje. Toda kljub temu so uspeli med letom

Njega dni se je domala sleherni večji osrdek, pa naj je bil trg ali samo vas, na našem podeželju zaznavno in vsestransko udeleženo.

Med najbolj učinkovite dejavnosti ljudske prosvete je pač treba šteti prirejanje takih odrskih del, ki »notranje vznemirijo« ljudsko psiho, ki jo tolikanj zanihajo v razmišljanje o kulturnih in etičnih, občečloveških vrednotah, da nekako »zaživijo«.

V primeru, ko kaj enakega ni mogoče ugotoviti, pa moramo reči, da ljudska prosvetna dejavnost v tem kraju »spi spanje pravičnega«, ali pa morda, da je celo odmrta!

Nekako tako sem razmišljal, ko sem bil priča 28. 11. t. l. v Zalcu igri v treh dejanjih (devetih slikah): »MOLCECA USTA« (Jonny Belinda).

Avtor: Elmer Harris, poslovenil Mile Klopčič. Scena: Emil Pintar. Režija: Rudi Hrovat.

Ze suhi statistični podatki, ki govorijo, da so gledalci povsem napolnili dvorano tudi pri reprizi (!), da načrtujejo še ponovitve — gledalci premiere in reprize so namreč ponesli ugodne ocene po vsej okolici kar hkrati pomeni najučinkovitejšo reklamo —, da so gostovanja po celjskem okraju dejstvo, da igral-ska družina računa na okrajnem tekmovanju z ustreznim uspehom itd., precej povedo!

Ce pa je temu tako, pa še malce pokramljajmo!

Vednost, da domači in okoliški živelj zdaj bolj zdaj manj polnita kino dvorano, kjer predvajajo filme vseh vrst (tudi zgolj komercialne!) da prizadevni prosvetni delavci (zlasti učiteljski!) tu in tam uspevajo prijetno presenečati javnost s prireditvami, ki med njimi posredujejo kulturne in etične vrednote od avtorjev do množice zgolj mladina Osemletke, Vajenske šole in enakih ustanov, še nikakor ne more biti od-

ločujoče merilo o kulturnem življenju določenega področja!

Ljudsko prosveto moremo pozitivno oceniti šele takrat, ko je ta ali ona prireditev splošno priznanih del (klasičnih, ki združuje vsa zadevna merila) na moč vzbudila posredovalce in gledalce, to je ljudsko psiho, in jih za mnogo dlje zapostila z razmišljanjem o vsebini, kot n. pr. »komercialni film«, ki nanj pozabi takoj, ko si zapustil kino dvorano.

In nekaj takega je moč zapisati za »MOLCECA USTA«!

Poudarjam, da se je najprej amaterska igralska družina (ca. 30) spoprijemala z zahtevnim delom na 32 vajah, kar hkrati pomeni, da se je teh 30 oseb ukvarjalo z bogastvom svoje psihe, da jo usposobi za posredovanje odrskega dela javnosti! Ze žrtvovanje 32 večerov v neugodnih pogojih pomeni udarni-štvo! Ce pa temu dodamo, da je žalska igralska amaterska družina nudila precejšnji množici prijetno presenečenje, za tem po povzročila še razpravljanje o vsebini dela in zahtevo po ponovitvah, pomeni, da je uspela!

Okvir tega zapisa ne dopušča kaj več ocenjevanja, pribijmo pa le dejstvo, da je bilo nekaj vlog »izpiljenih« do ocene »odlično z majhnimi pripombami«. Take so bile n. pr. Belinda Mc Donaldova (Majda Gaberšek) in obe vaški klepetulji (Hil-da Matelič in Julka Bon). Skratka, igra vsega kolektiva je moč zelo ugodno oceniti, že zlasti zavoljo tega, ker so se domala vse vloge zlele v enovito dogajanje na odru.

Pripomniti je treba med drugim tudi negativno plat, da je bil n. pr. dr. Jack Roberts kljub igralčevi rutini le »predomače«, to pomeni ta in ta iz Zalca, ki pa ni uspel kreirati lika v odrskem delu. Enako velja za Jimmy Dingwela! Locky Mc Cor-

nick pa nikakor ni nudil niti povprečne kreacije, ki jo sicer amaterska družina zmora. Morda je podpovprečno igranje nekaterih povzročilo režiser, ki je kot prvi dolžan preprečiti uspeh pri publiki na »cenen-

Ob 70. obletnici ljudskoprosvetne dejavnosti je žalska družina uspešno izvedla Shakespearovega Romea in Julijo. (Na sliki: Vera Korent in Stane Seme.)

način, zgolj z abotnimi pretiravanji tako imenovanih »hvalažnik« vlog (n. pr. župnik in sodni sluga).

Ce sploh ocenjujemo vso družino, moramo izreči »minus prav dobro«, kar je sicer uspeh, pa vendarle le relativen uspeh.

Zakaj?

Tradicija odrske dejavnosti v Zalcu je »stara« že nad tri četrti stoletja. Krajevna kronika govori o »velikih predstavah« v preteklosti in v polpreteklosti. Pred 12 leti so Zalcjani 17-krat (!) »zaigrali« zahtevne »Celjske grofe« (dr. Bratko Kreft)! V tiskanih soročnimi družinami je Zalec n. pr. v Kranju zasedel 1. mesto (med 16 tekmovalci!). Zmogli-vosti žalske amaterske družine nikakor ni podcenjevati, saj jih zmora zbrati v primeru potrebe tudi 100. (Planinska rožar — 67).

Režiser-domacin se uspešno udele-stvuje na »deskah« že 25 let, opravil je poseben tečaj l. 1938 v Krškem. Vodja tečaja je bil Vladimir Škrbinšek. Mimo tega se je »domače« režiser Rudi Hrovat udeležil tudi enakega tečaja leta 1948 — pod vodstvom Frana Žižka in doslej z več ali manj zelo dobrimi uspehi zrežiral nad 50 odrskih del (vključno mladinskih!).

Samo teh nekaj dejstev nam vsiljuje nehoti javno vprašanje.

1. Ali metropola Savinjske doline št. 11 Zalec zares ne zmora privzgojiti več režiserjev?

2. Kako se je sploh moglo zgoditi, da je Zalec ostal brez domačih uprizoritev (gostovanj tujih igral-skih drušin in mladinskih pri tem ne omenjamo) kar skoraj 6 let, od 1955 do 1960?

3. Neusmiljeno se poraja tudi vprašanje, ali zares ni mogoče v tako pomembnem osredku ustvariti večjega odra, kot je oder v Domu TVD »Partizane«?

Mimogrede! Preden se namerava amaterski igralski kolektiv z »Mol-čecimi ustami« odločiti za okrajno tekmovanje, bo treba še marsikaj storiti za izpolnitve nivoja igre. To opozorilo velja predvsem reži-serju, pa tudi tistim kreatorjem posameznih vlog, ki prete, da bodo v primeru okrajnega tekmovanja za-voljo neodobnosti ogrozili verjet-nost, da bo tako tekmovanje Zalcu ornilo tisti sloves, ki si ga je pridobil — zdaj že mremo reči kar — »njega dne«!

Pa še nekaj! Resda so letos v Zalcu začeli s sezono šole, ko se se-zona za igralske amaterske družine že odmika, še vendarle ne kaže »vreči puške v koruzo«! Ze odobra-vanje publike je taka vzpodbuda, ki je ni zavreči! Pa ne glede na to, že zdaj kaže začetki z utrjevanjem li-stih temeljev, ki omogočajo česše prirejanje klasičnih odrskih del, kot minulo sezono!

Morda nekaj takega tudi načrtu-jejo! Toda zgolj načrtovanja še ni nikakršno poročilo!

Pribijmo le to-le:

Njega dni je veljal za čisto in uspešno odrsko udeleževanje v Zalcu »DA« — brez pridržka!

Dandanes omogoča naša nova družba ljudskoprosvetno dejavnost, že zlasti amaterskim igralskim dru-žinam, vselej in povsod, kjer sta le volja in sposobnost!

Zakaj bi torej v Zalcu morali prav zdaj reči glede na verjetnost uspešne odrske dejavnosti v prihodnosti le »MORDA«?

J. S.

Občinska in okrajna revija mladinskih pevskih zborov v Zalcu

V Zalcu že vrsto let prirejajo revije mladinskih zborov, ki so iz leta v leto kvalitetnejši in za-jemajo vedno večje število mladih pevcev. Letošnja revija bo v Sem-petru 3. aprila. Na tej reviji bo nastopilo 16 zborov z 800 pevci ter tamburaški zbor iz Griž, mla-dinska godba iz Zabukovce in dva zabavna mladinska orkestra. Na seji Zveze prijateljev mladine je bil osnovan pripravljalni odbor, ki mu predseduje tov. Rudi Hri-bar. Revija bo veličastna glasbena prireditev, ki ji bo prisluhnila vsa Savinjska dolina.

Ker ima Zalec že tradicijo v prirejanju mladinskih revij, mu je bila zaupana tudi naloga, da organizira še okrajno revijo naj-boljših občinskih mladinskih zborov. Le-ta bo 24. aprila v Zalcu. Tudi za organizacijo okrajne revije je bil na seji DPM, ki se je udeležil tudi tov. Jurče Vreže, glavni tajnik Celjskega mladinskega festivala, izbran odbor, ki mu predseduje tov. Drago Pre-dan, preizkušeni organizator pev-skih revij. Na tej reviji bo nasto-pil iz vsake občine po en najboljši

mladinski zbor. Tako bo imel Za-lec ta dan priliko slišati najboljše občinske zborove celjskega okraja. Nastopalo bo 800 pevcev iz celega okraja.

Prepričani smo, da bo priprav-ljalni odbor, kot Zalec in vsa Sa-vinjska dolina znala ceniti priza-devanja pevovodij in mladih pev-cev in jim pripravila ter z njimi sodoživljala pravi praznik pesmi, poleta in mladosti.

STATUS QUO

Ni naključje, da moramo ubrati spet stare, že dobrodu izvezeno struno. Se preden pa jih uberemo, je zelo verjetno, da nam bo kdo rekel: Mi kar pustimo času čas naval na fil-me teče, ves naš odgovor, ves dokaz — naval na filme teče. Problem je torej rahitičen in celo zaudarja po plesnobi, in nikogar ni, da bi ga rešil, za-kaj vsak se boji, da bi se še sam nalezal kakih neprijetnih vonjav.

V soboto (kakor vse dneve poprej, kadar je bil na sporedu kak film za široko potrošnjo) so ljudje zopet vzdihovali za ostopnicami in prekinjalci, ker kratkomočno niso prišli na vr-sto. Pa kaj to! Prišli niso ni-ti v vrsto, ker te sploh nikjer ni bilo. Na prostoru pred bla-gajno se je preivala in gnetla množica ljudi, kakor da pri blagajni delijo vsaj milijone.

Popolnoma se strinjamo z mnenjem kino podjetja, da ima vsak Celjan, vključno najmanj-ših počev, ki običajno prav tako kot odrski ne poznajo ne reda ne taktika, popolno pravico do vseh in vsakršnih predstav (razen tistih, ki na papirju »pod 16 let niso dovoljene«), nikakor pa se ne strinjamo in se nikoli ne bomo strinjali z mnenjem, po katerem je treba do teh predstav priti z anar-hijo! Tega ni sicer niti rekel, toda mar poleg dejstva tudi molk ne govori?

Kino uprava bi naposled, po tolikih slavošpevih, ki jih je bi-la deležna, že lahko karkoli storila, ne toliko v obrambo miru in časti, kolikor zavoljo splošne potrebe in kulturnih odnosov med ljudmi. Zdi se, da bi bili ob tem in za to boljši konkretni ukrepi (recimo po-novna in redna predprodaja vstopnic dopoldne, prodaja vstopnic za vse tri predstave loženo in tako dalje), kakor pa nikakršni ukrepi, držanje kri-žem rok in status quo! dhr